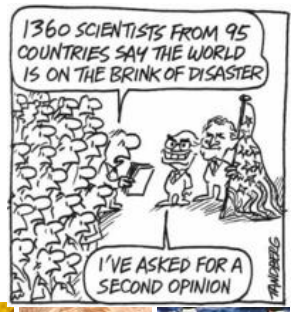
WWF for a living planet

Millennium Ecosystem Assessment: Utfordringer for norsk naturforvaltning

Kristin Thorsrud Teien
WWF-Norge
DN, 21. november 2006

WWF

Status for norsk naturforvaktning

Riksrevisjonen (2006):

"Manglende evne til å omsettte høye miljøambisjoner til konkrete tiltak har så langt preget myndighetenes arbeid med å kartlegge og overvåke biologisk mangfold og forvaltningen av verneområdene."

"Opptil 30 prosent av verneområdene er i dag truet, og det er mangler ved forvaltningen av disse områdene."

31. Mars 2005:

Millennium Ecosystem Assessment

Verden lever over evne

Kollaps truer Jorden

Forskere slår alarm etter omfattende sjekk av økosystemer.

- Hvordan nå ut til folket?
- Hvordan skape engasjement og ikke avmakt?
- Hvordan få til handling?
- Hvordan kan demokratiet løse problemene?

Hva dreier det seg egentlig om?

- Vårt livsgrunnlag.
- Den viktigste livsforsikringen vi kan investere i.
- Våre etterkommeres framtid
- Hvordan ser verden ut om 50 år og senere?
- Klimatrusselen er nå kjent blant folk. Neste utfordring: Å få tilsvarende bevissthet om tap av naturmangfold.

Hvordan få folk flest og politikere til å våkne?

Robert Watson (The World Bank):

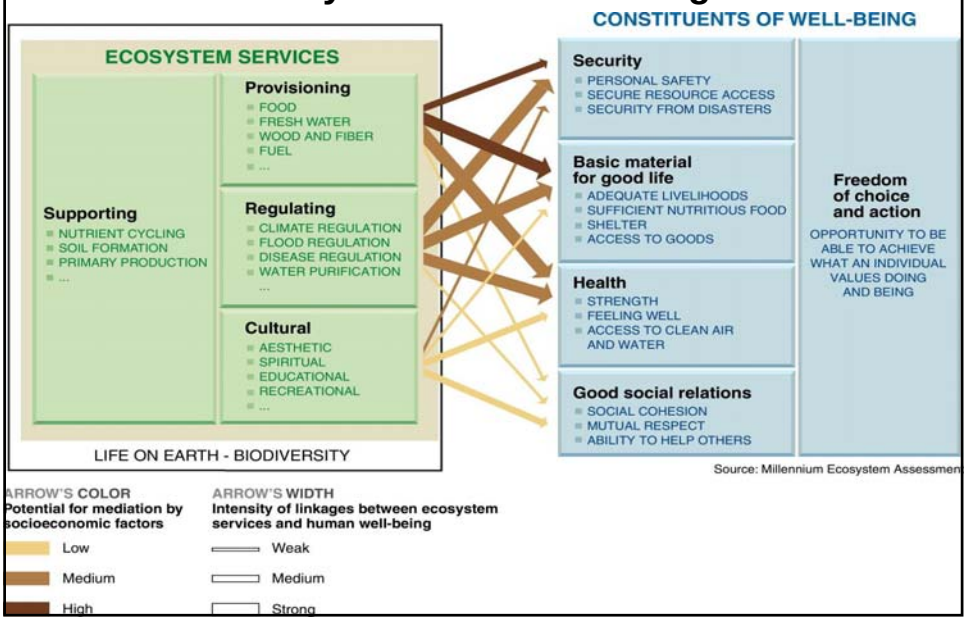
> "Dersom vi ikke klarer å knytte tap av natur opp til helse, økonomi og sikkerhet, klarer vi ikke å få politikere til å handle, fordi det er dette politkerere over hele verden velges på grunnlag av."

Vi må få fram at tap av natur har konsekvenser for

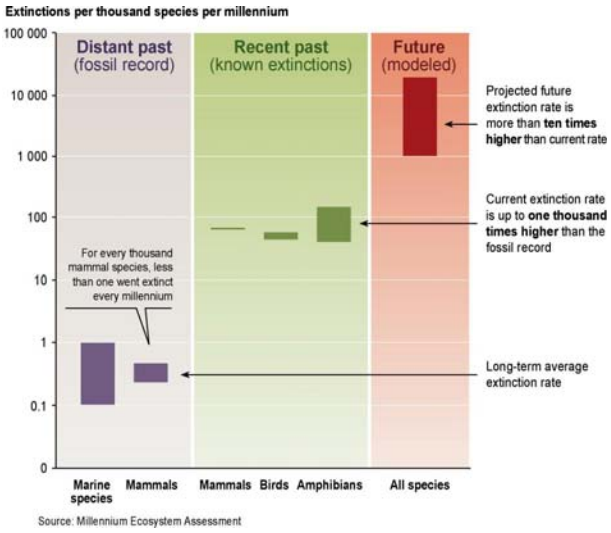
- **HELSE**
- **ØKONOMI**
- **SIKKERHET**

Vi må forklare hvorfor intakte økosystemer er nødvendige

Vi må forklare hvorfor tap av arter er alvorlig for menneskeheten

V i må forklare at overutnytting av naturressurser kan få alvorlige konsekvenser

MA: Skade på økosystemer kan motvirkes

Krever store endringer i politikk og institusjoner

Slike endringer er ikke på vei i dag

Eksempler på endringer som kan gi positiv effekt:

- Stor investering i offentlige tjenester (skole, infrastruktur etc.) og fattigdomsbekjempelse
- Fjerne handelsbarrierer og ødeleggende subsidier
- Omfattende bruk av adaptiv forvaltning
- Stor investering i utdannelse (13% av BNP/ land mot 3,5% idag)
- Stor investering i miljøteknologi teknologi. Omfattende bruk av betaling for økosystemtjenester

Nødvendige endringer for å lykkes

- Økosystem-mål i alle sektorer
- Bindende multi/regionale avtaler med sanksjoner
- Utstrakt bruk av betaling for økosystemtjenster (verdsetting) Investering i offentlige goder og fattigdomsreduksjon
- Fjerne ødeleggende subsidieordninger og handelsbarrierer
- Tilpasningsvillig forvaltning
- Investering i utdannelse
- Investering i miljøeffektiv teknologi for å øke effektiviteten i bruken av økosystemtjenestene
- ***Politikere som betrakter sine etterkommere som velgere***

Utfordringer for norsk naturforvaltning (1)

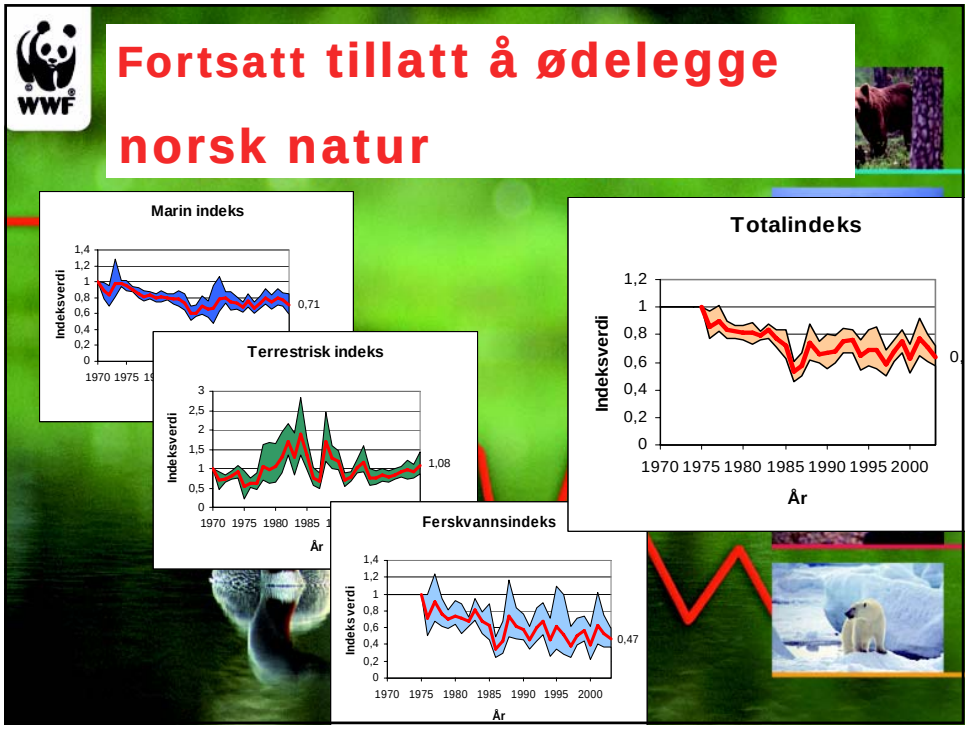
- Naturforvaltningen må:
  - Ha TYNGDE OG AUTORITET
  - Ha TROVERDIGHET
  - Ha FAGLIG INTEGRITET
  - Være med og sette agenda
- Ærlighet om problemene:
  - De må ikke kamufleres under fine festtaler som gir inntrykk av at det som trengs blir gjort hvis det ikke er tilfelle (jf. Riksrevisjonens konklusjoner)

Utfordringer for norsk naturforvaltning (2)

- Det bør lages en norsk versjon av MA
  - Hva betyr konklusjonene for Norge?
  - Må formidles, bl.a. gjennom skoleverket
- Sammenfatning og formidling av kunnskap og status er viktig
- Et godt eksempel: “Havets ressurser”
- WWF laget i 2005 en naturindeks for Norge
- Hvorfor har ikke forvaltningen gjort dette før?

Hva bør DN gjøre (1)?

- Oppsummere norsk naturtilstand og formidle det til folket og politikere
- Utgi årlig miljørapport; ”DNs naturstatus”
  - Vise trender i norsk natur
  - Redegjøre for miljømål og status
  - Hvordan går det med viktige naturparametre?
  - Vil kunne være del av naturindeks
  - Hva må gjøres?
  - Hva **koster** det å gjøre det?
  - Vise at det er **mulig og nødvendig**!

Hva bør DN gjøre (2)?

- Synliggjøre utfordringer, løsninger og kostnader
- Politisk mantra i dag:
  - " Å ta vare på naturen skal ikke koste penger"
- Alle sier at det er viktig å ta vare på naturen, men ingen vil bevilge pengene som trengs
- DN og MD må snakke om hva det koster!
- **Det er forvaltningens jobb å fortelle politikerne om utfordringene og hva det koster å løse dem!**

Økosystembasert forvaltning

- Vi vet lite, men vi vet mer enn nok til å være føre var
- Penger til å framskaffe mer kunnskap trengs
  - Kartlegging og overvåking
  - Forskning (NFR: "Miljø 2015" krever mer penger)
- Respekt for kunnskap og forskning
- Bruk frivillige organisasjoner!
- Tilstandsmål og målstyrt forvaltning

WWF for a living planet

Takk for oppmerksomheten!

www.panda.org/

www.wwf.no

